

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

AB VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER

DIŞ POLİTİKA, GÜVENLİK POLİTİKASI Prof. Dr. Çınar Özen

09 Eylül 2015

AB'NİN DIŞ İLİŐKİLERDE AMACI

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaŐa finanse edilmektedir

- Birlik, dış dÜnya ile iliŐkilerinde kendi değerlerini ve çıkarlarını savunur ve destekler ve vatandaşlarının korunmasına katkı sağlar.
- BarıŐa, güvenliğe, dÜnyanın sürdürülebilir kalkınmasına, halklar arasında dayanışma ve karŐılıklı saygıya, serbest ve dürüst ticarete, yoksulluğun ortadan kaldırılmasına ve çocuk hakları baŐta olmak üzere insan haklarının korunmasına ve Birleşmiş Milletler Şartı'nda yer alan ilkelere saygı gösterilmesi de dahil uluslararası hukuka titizlikle uyulmasına ve uluslararası hukukun geliştirilmesine katkıda bulunur. (AB Ant md.3/5)

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

- a) Birliğin değerlerini, temel çıkarlarını, güvenliğini, bağımsızlığını ve bütünlüğünü korumak,
- b) demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını ve uluslararası hukuk ilkelerini güçlendirmek ve desteklemek,
- c) barışı korumak, çatışmaları önlemek ve uluslararası güvenliği güçlendirmek,
- d) ncelikli olarak yoksulluğun ortadan kaldırılması amacıyla, gelişmekte olan ülkelerin sürdürülebilir ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınmasını desteklemek,
- e) uluslararası ticaret üzerindeki kısıtlamaların tedricen kaldırılması da dahil, tüm ülkelerin dünya ekonomisiyle bütünleşmesini teşvik etmek,
- f) sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak amacıyla, evre kalitesinin ve küresel doğal kaynakların sürdürülebilir yönetiminin muhafaza edilmesi ve iyileştirilmesi için uluslararası tedbirlerin geliştirilmesine katkıda bulunmak,
- g) doğal veya insan kaynaklı afetlere maruz kalan halklara, ülkelere ve bölgelere yardım etmek,
- h) daha güçlü çok taraflı işbirliğine ve küresel iyi yönetişime dayanan bir uluslararası sistemi desteklemek.

KOMŞULUK POLİTİKASI

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

- Birlik, komşu ũlkelerle, Birliğin değerleri ũzerine kurulu olan ve işbirliğine dayalı yakın ve barışçıl ilişkilerle belirginleşen bir refah ve iyi komşuluk alanı oluşturmak amacıyla ũzel ilişkiler geliştirir.
(AB Ant md.8/1)

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

ANLAŐMA AKDETME YETKİSİ

- Birlik, amaçları doğrultusunda, ilgili ülkelerle özel anlaşmalar akdedebilir. Bu anlaşmalar, karşılıklı hak ve yükümlülüklerin yanı sıra, ortak faaliyetlerin yürütülmesi imkanını da içerebilir. Bu anlaşmaların uygulanması konusunda düzenli olarak istişarede bulunulur. (AB ant 8/2)

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

AB'NİN DIŞ TEMSİLİ

- Avrupa Birliği Zirvesi BaŐkanı, Birlik DıŐiŐleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi'nin yetkilerine hanel gelmeksizin, ortak dış ve güvenlik politikasını ilgilendiren konularda, kendi düzeyinde ve bu sıfatla Birliğin dış temsilini sağlar.
- DıŐiŐleri Konseyi, Zirve tarafından belirlenen stratejik yönlendirici ilkeler temelinde, Birliğin dış eylemini Őekillendirir ve Birlik eyleminin tutarlılığını sağlar.
- Komisyon, Ortak dış ve güvenlik politikası ile AntlaŐmalar'da öngörülen diğer durumlar haricinde, Birliğin dış temsilini sağlar.

Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

- Avrupa Birliği Zirvesi, Komisyon Başkanı ile mutabık kalarak, Birlik Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi'ni nitelikli çoğunlukla atar. Avrupa Birliği Zirvesi, Yüksek Temsilci'nin görevine aynı usule göre son verebilir.
- Yüksek Temsilci, Birliğin ortak dış ve güvenlik politikasını yürütür. Yüksek Temsilci, Konsey'in talimatları doğrultusunda yürüteceği bu politikanın geliştirilmesine önerileriyle katkıda bulunur. Yüksek Temsilci, ortak güvenlik ve savunma politikası için de aynı şekilde hareket eder.
- Yüksek Temsilci, Dışışleri Konseyi'ne başkanlık eder.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

- Yüksek Temsilci, Komisyon Başkan Yardımcılarından biridir. Birliğin dış eyleminin tutarlı olmasını sağlar. Komisyon'un dış ilişkiler alanındaki görevlerinden ve Birliğin dış eyleminin diğer veçhelerinin koordinasyonundan, Komisyon bünyesinde sorumludur.

Yüksek Temsilci, ortak dış ve güvenlik politikasına ilişkin konularda Birliği temsil eder.

Yüksek Temsilci'ye, görevini yerine getirirken, bir Avrupa Dış Eylem Servisi yardımcı olur. Bu Servis

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

ORTAK DIŞ POLİTİKA VE GÜVENLİK POLİTİKASI

Birliğin ortak dış ve güvenlik politikası alanındaki yetkisi, ortak bir savunmaya döner.

Ortak dış ve güvenlik politikası, özel kural ve usullere tabidir. Bu politika, AntlaŐmalar'da

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

Avrupa Birliği Zirvesi, savunma alanında etkileri olan konulara ilişkin olanlar da dahil

Konsey, Avrupa Birliği Zirvesi tarafından belirlenen genel yönlendirici ilkeler ve stratejik

Konsey ve Birlik Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi, Birlik eyleminin birliği

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

ODGP kapsamınsa, Avrupa Birliği Zirvesi ve Konsey tarafından oybirliğiyle alınır.

Oylamada çekimser kalan bir Konsey üyesi, çekimserliğini resmi bir beyanla ortaya koyabilir. Bu durumda, söz konusu üye kararı uygulamakla yükümlü değildir, ancak kararın Birliği bağladığını kabul eder. İlgili üye devlet, dayanışma ruhu içinde, bu karara dayanan Birlik eylemine aykırı düşebilecek veya bunu engelleyebilecek bir eylemde bulunmaktan kaçınır ve diğer üye devletler bu üye devletin tutumuna saygı gösterirler. Çekimserliklerini bu şekilde ortaya koyan Konsey üyelerinin, üye devletlerin en az üçte birini temsil etmeleri ve Birlik nüfusunun en az üçte birini oluşturmaları durumunda karar kabul edilmez.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

Konseylere, aşağıdaki durumlarda nitelikli çoğunlukla hareket eder:

- Avrupa Birliği Zirvesi'nin Birliğin stratejik çıkarlarına ve hedeflerine ilişkin olarak aldığı
- Avrupa Birliği Zirvesi'nin kendi inisiyatifiyle veya Birlik Dışışleri ve Güvenlik Politikası Y
- Bir Birlik eylemini veya tutumunu belirleyen bir kararın uygulanmasına ilişkin kararlar
- Bir zel temsilci tayin ederken.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

Bir Konsey üyesi, hayati önem taşıyan ve beyan edilmiş bulunan ulusal politika gerekçeleriyle, nitelikli çoğunlukla alınması gereken bir kararın kabulüne karşı çıkma niyetinde olduğunu beyan ederse, oylama yapılmaz. Yüksek Temsilci, ilgili üye devletle yakın istişarede bulunarak, bu devlet bakımından kabul edilebilir bir çözüm arar. Çözüm bulunamaması halinde, Konsey, nitelikli çoğunlukla, konunun oybirliğiyle karara bağlanmak üzere Avrupa Birliği Zirvesi'ne götürülmesini talep edebilir.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

ORTAK GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI

Ortak güvenlik ve savunma politikası, ortak dış ve güvenlik politikasının ayrılmaz bir parçasıdır. Ortak güvenlik ve savunma politikası, Birliğe sivil ve askeri imkanlara dayanan operasyonel kabiliyet sağlar. Birlik, bu imkanları, Birleşmiş Milletler şartı'nda yer alan ilkelere uygun olarak, barışı sağlamak, çatışmaları önlemek ve uluslararası güvenliği güçlendirmek amacıyla Birlik dışındaki görevlerde kullanabilir. Bu görevler, ye devletler tarafından sağlanan kabiliyetler yardımıyla yerine getirilir.

ye devletler, Konsey tarafından belirlenen hedeflere katkıda bulunmak amacıyla, ortak güvenlik ve savunma politikasının uygulanması için sivil ve askeri kabiliyetlerini Birliğin hizmetine sunarlar. Aralarında çok uluslu gler kuran ye devletler, bunları da ortak güvenlik ve savunma politikasının hizmetine sunabilirler.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

Birliğin söz konusu görevleri; ortak silahsızlandırma operasyonlarını, insani görevleri ve kurtarma görevlerini, askeri danışmanlık ve destek görevlerini, çatışmaların önlenmesi ve barışın korunması görevleri ile çatışma sonrasında barışın yeniden tesis edilmesine yönelik tedbirler ve istikrarın sağlanması operasyonları da dahil, kriz yönetiminde muharebe güçlerinin görevlerini içerir. Bu görevlerin tümü, üçüncü ülkelere kendi topraklarındaki terörle mücadelede destek verilmesi de dahil, terörle mücadeleye katkıda bulunabilir.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

Konsey, bir görevin yerine getirilmesi yükümlülüğünü, istekli ve böyle bir görev için gerekli kabiliyete sahip bir grup üye devlete verebilir. Bu üye devletler, Birlik Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ile işbirliği halinde, görevin nasıl yürütüleceği konusunda aralarında anlaşırlar.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

KOLEKTİF GÜVENLİK

Bir ye devletin ülkesinin silahlı saldırıya uğraması halinde, diğer ye devletler, Birleşmiş Milletler şartı'nın 51. maddesine uygun olarak, bu devlete kendi imkanları dahilindeki tüm araçlarla yardım ve destekte bulunmakla yükümlüdür. Bu, belirli ye devletlerin güvenlik ve savunma politikalarının özel niteliğine hanel getirmez.

Bu alandaki taahhütler ve işbirliği, Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı yesi olan devletlerin, kolektif savunmalarının temeli ve bunun uygulanma platformu olmaya devam eden Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı erevesindeki yükümlülüklerine uygun olur. (AB ANT Md.47/2)

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmiştir.

POLİTİKA VE GÜVENLİK KOMİTESİ

Politika ve Güvenlik Komitesi, ortak dış ve güvenlik politikasının kapsadığı alanlardaki uluslararası durumu izler ve Konsey'in veya Birlik Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi'nin talebi üzerine veya kendi inisiyatifiyle Konsey'e görüş bildirerek politikaların belirlenmesine katkıda bulunur. Komite ayrıca, Yüksek Temsilci'nin yetkilerine hanel gelmeksizin, üzerinde mutabık kalınan politikaların uygulanmasını da izler.

Bu Bölüm çerçevesinde, Politika ve Güvenlik Komitesi, kriz yönetimi operasyonlarının siyasi denetimi ve stratejik yönlendirmesini, Konsey'e ve Yüksek Temsilci'ye tabi olarak yerine getirir.

Konsey, kendisi tarafından belirlenen kriz yönetimi operasyonunun amacı ve süresiyle sınırlı olarak, Komite'ye, operasyonun siyasi denetimi ve stratejik yönlendirmesine ilişkin uygun kararlar alma yetkisi verebilir.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

AVRUPA SAVUNMA AJANSI

Avrupa Savunma Ajansı, Konsey'e tabi olarak, aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- a) ye devletlerin askeri kabiliyetlere ilişkin hedeflerinin belirlenmesine ve ye devletlerin kabiliyetler konusunda verdikleri taahhütlere uyup uymadıklarının değerlendirilmesine katkıda bulunmak,
- b) operasyonel ihtiyaçların uyumlaştırılmasını ve etkili ve uyumlu tedarik yöntemlerinin kabul edilmesini desteklemek,
- c) askeri kabiliyetlere ilişkin hedeflerin gerçekleştirilmesi için çok taraflı projeler önermek, ye devletler tarafından uygulanan programların koordinasyonunu ve özel işbirliği programlarının yönetimini sağlamak,
- d) savunma teknolojisi alanındaki araştırmaları desteklemek, ortak araştırma faaliyetlerini ve gelecekteki operasyonel ihtiyaçları karşılamaya yönelik teknik çözüm çalışmalarını koordine etmek ve planlamak,
- e) savunma sektörünün endüstriyel ve teknolojik temelinin güçlendirilmesi ve askeri harcamaların etkililiğinin artırılması için her türlü yararlı tedbirin belirlenmesine ve gerektiğinde uygulanmasına katkıda bulunmak.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir.

BM GVENLLİK KONSEYİ VE ODGP

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi olan üye devletler, uyum içinde hareket eder ve diğer üye devletleri ve Yüksek Temsilci'yi tam olarak bilgilendirirler. Güvenlik Konseyi üyesi olan üye devletler, görevlerini yerine getirirken, Birleşmiş Milletler Şartı'ndan kaynaklanan sorumluluklarına hâlel gelmeksizin, Birliğin tutumlarını ve çıkarlarını savunurlar.

Birlik, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin gündeminde bulunan bir konuda bir tutum belirlediğinde, Güvenlik Konseyi'nde yer alan üye devletler, Birliğin tutumunu sunmak üzere Yüksek Temsilci'nin davet edilmesini talep ederler.

u Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

ÜYE DEVLET DİPLOMATİK TEMSİLCİLİKLERİ VE ODGP

ye devletlerin üçüncü ülkeler ve uluslararası konferanslar nezdindeki diplomatik temsilcilikleri ve konsolosluk temsilcilikleri ile Birlik delegasyonları ve bunların uluslararası örgütler nezdindeki temsilcilikleri, bu Bölüm uyarınca kabul edilen Birlik tutum ve eylemlerinin belirlendiği kararlara uyulmasını ve bunların uygulanmasını sağlamak için işbirliği yaparlar.